

Una botiga de cigarets electrònics de Barcelona.

EL FUTUR D'UN PRODUCTE CONTROVERTIT

Salut declara la guerra al cigarret electrònic per evitar càncers

La Generalitat prohibirà immediatament l'ús del vaporitzador en tots els seus espais públics

El Govern regularà l'aparell, que usa substàncies cancerígenes, amb una llei que l'igualarà al tabac

ÀNGELS GALLARDO
BARCELONA

La velocitat amb què s'ha estès el consum de cigarrets electrònics, que, segons l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPC), emeten nicotina i múltiples compostos cancerígens a més de vapor d'aigua, ha accelerat la regulació d'uns dispositius que, sense cap normativa legal que els acrediti, s'ofereixen com a alternativa al tabac en més de 300 botigues de Barcelona. El Govern català preveu aprovar la setmana que ve un acord que prohibirà immediatament el consum d'e-cigarrets en tots els espais públics pertanyents a la Generalitat i elaborarà un avantprojecte de llei, a debatre al Parlament, que equipararà les condicions de venda i ús d'aquests dispositius a les que des del 2010 re-

gulen a tot el territori espanyol el consum de tabac.

La irrupció dels cigarrets electrònics s'ha produït en dos anys a tot Europa sense que la UE amb prou feines s'hagi adonat de la seva existència. I el mateix ha passat a Catalunya i a la resta d'Espanya. L'Organització Mundial de la Salut (OMS) va desaconsellar l'estiu passat el consum dels e-cigarrets i l'Institut Català d'Oncologia (ICO) va iniciar una investigació sobre la composició i l'efecte d'un producte que, va advertir ahir Esteve Fernández, responsable del control antitabac en aquest institut, pot reiniciar l'hàbit de fumar en els que l'havien abandonat gràcies a la tendència antifum arrelada a Espanya els últims anys. «Si ara no s'atura l'avanç del cigarret electrònic, podem trobar-nos d'aquí 30 anys amb una in-

cidència de càncer de pulmó tan elevada com la que en aquests moments manifesten els que van començar a fumar tabac fa 30 anys», va advertir Antoni Mateu, director general de l'ASPC.

FETS A LA XINA // La Unió Europea ha iniciat l'elaboració d'una normativa que fixi el contingut del cigarret electrònic i en reguli els espais d'ús. Aquests productes, de variada i lliure composició, majoritàriament elaborats a la Xina, s'han beneficiat d'un buit legal que, fins ara, no ha impedit la venda a menors d'edat ni el consum dins d'un centre hospitalari. Encara que cada marca és diferent, el cartutx d'un e-cigarret conté entre 6 i 24 mil·ligrams de nicotina -a vegades poden arribar als 100 mil·ligrams, adverteix l'ASPC-, i els que l'usen, afegeix aquest organis-

el consum

L'1% INHALA EL VAPOR CADA DIA

L'EUROBARÒMETRE
☞ L'1% dels ciutadans europeus encenen diàriament el seu cigarret electrònic i un altre 3% ho fa eventualment, diverses vegades a la setmana, indica un estudi de l'Eurobaròmetre, la primera i única investigació sobre l'ús del dispositiu.

AROMA I TÒXICS
☞ Encara que la majoria dels 'e-cigarrets' porten nicotina, algun model conté només aromes i tòxics vaporitzants.

me, no solament inhalen vapor d'aigua i nicotina, sinó també formaldehids, acetaldehids, acroleïnes i nitrosamines, entre altres compostos cancerígens. «Donat que la majoria d'e-cigarrets contenen nicotina, s'ha de considerar que també generen addicció», va afirmar Carme Cabezas, subdirectora de promoció de la salut de l'ASPC.

El Consell Assessor del Tabaquisme, que va analitzar l'efecte dels vaporitzadors a petició de la Generalitat, ha constatat que la inhalació de l'aire humit del dispositiu provoca en els pulmons els mateixos efectes fisiològics que quan es fuma tabac, tant en qui el consumeix com en qui respira el vapor de forma passiva, perquè està al seu costat. «A curt termini, el consum de l'e-cigarret redueix la capacitat pulmonar», va dir Mateu. «Fumar nicotina mai pot

UNA LLARGA LLUITA

1 Legislació La llei espanyola antitabac, del 2010, va ser rebuda amb una gran expectació popular.

2 Un 30% de fumadors A Espanya consumeix tabac el 30% de la població, un 27% a Catalunya.

3 Teràpies químiques Hi ha fàrmacs dirigits a frenar l'addicció a la nicotina en casos irreductibles.

al món

FRANÇA

Veto en estudi

El Govern francès estudia introduir en la llei del tabac una equiparació del cigarret electrònic amb la norma sobre els llocs on pot consumir-se. És a dir, prohibir-lo als espais públics, com ara estacions o aeroports, i als espais tancats, com per exemple oficines, bars i restaurants. E. ROS

REGNE UNIT

Autoritzat per la llei

El cigarret electrònic està autoritzat per la llei als llocs públics. Més d'un milió de persones l'utilitzen. Però hi ha pubs, oficines i centres d'ensenyament, com la Universitat de Londres, que l'han prohibit. Les associacions mèdiques n'han demanat el veto. B. ARCE

ALEMANYA

Sense control sanitari

No hi ha regulació específica sobre la utilització del cigarret electrònic en llocs públics. Els tribunals han dictaminat, fins ara, que no pot ser considerat un medicament i que, per tant, no està subjecte a control sanitari i és un subproducte de consum. J. M. FRAU

ESTATS UNITS

Compàs d'espera

L'Agència del Medicament no ha anunciat encara si el considera producte de tabac, cosa que li permetria regular-lo. Mentrestant, alguns estats i municipis l'inclouen als vetos a fumar, altres en prohibeixen la venda a menors... Aerolínieis i trens no en permeten l'ús. I. NOAIN

ser un remei per abandonar el tabac», va afegir Cabezas.

PRIMER PAS // La llei que el Govern català presentarà al Parlament -que es pretén que s'aprovi el 2014- tindrà validesa a Catalunya però, tal com ja va passar amb la normativa antitabac catalana, del 2005, hauria de supeditar-se a una eventual llei general, d'aplicació estatal, en cas que el Ministeri de Sanitat, que està informat dels passos que pretén fer la Generalitat, decidís elaborar una normativa sobre aquest producte. «Davant del creixent consum del cigarret electrònic, el que no podíem fer és seguir esperant que algú faci una llei que en limiti el consum -va assegurar el director de l'ASPC-. Nosaltres hem decidit fer el primer pas».

BATALLA PERMANENT

El tabac mata cada hora

• Tot i que cada any 70.000 catalans deixen de fumar, un 27% de la població hi persisteix

• Salut afirma que l'estratègia comercial de l'e-cigarret segueix la de les tabaqueres

À. G. BARCELONA

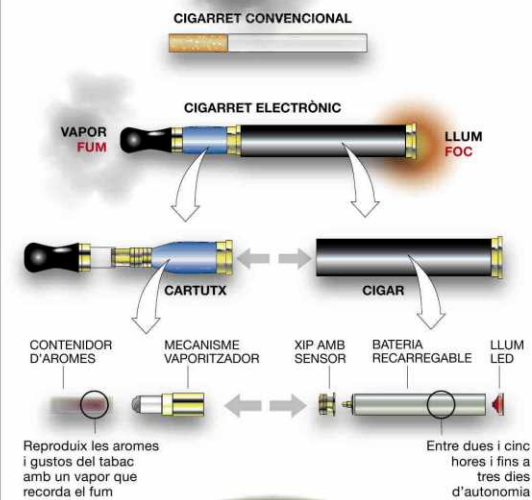
El 90% dels casos té per origen el consum de tabac, els tècnics que mantenen frescos els arguments amb què dissuadeixen qui està a punt d'encendre un cigarret, i els sanitaris que ofereixen teràpia antitabac als fumadors que busquen ajuda -tractament amb què cada any deixen el tabac més de 70.000 persones a Catalunya-, observen des de fa mesos horitzonts l'avanç del cigarret electrònic, un producte sense la càrrega impositiva que grava el tabac i que, al marge de les botigues especialitzades, també es ven als estancs. «Estem veient amb l'e-cigarret les mateixes estratègies de publicitat que fa 30 anys van seguir els productors de tabac», va afirmar ahir Antoni Mateu, director de l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPC).

Temen que el cigarret de vapor torni la lluita antitabac, mai aturada, a la situació dels anys 80 del segle passat, quan més del 60% de la població espanyola era fumadora -ara ho és el 30%- i les conseqüències de la qual, en forma de múltiples càncers, s'atenen en l'actualitat. «El tabac causa més d'una mort cada hora a Catalunya i intervé en unes 25 malalties, entre elles els càncers de pulmó, laringe, bufeta i esòfag -va indicar el director de l'ASPC-. Els fumadors escurcen la seva vida en una mitjana de 10 anys». Tots aquests processos estan vinculats a la nicotina i els compostos tòxics cancerígens, els mateixos elements que són citats a l'al·ludir a l'e-cigarret. Però, com succeeix amb el tabac, que les companyies tabaqueres segueixen associant al plaer i el glamur en els seus missatges, els venedors del vaporitzador elogiaven el disseny -múltiple i divers- dels dispositius.

INHALADOR PASSIU // El vapor blanc de l'e-cigarret, el núvol humit que surt del pulmó de qui el consumeix i que també inhalen els seus acompanyants, conté nicotina en unes concentracions variades -de 6 a

SUCCEDANIS DEL FUM

'Vapejar' és fumar un cigarret artificial que funciona amb electricitat i cartutxos d'essències

UN CARTUTX POT CONTENIR

Substàncies innòcues:	Substàncies per testar:
AIGUA, AROMES (TABAC, MENTA, VAINILLA, CAFÈ...)	PROPILGLICOL I GLICEROL

Fins a quatre opcions de nicotina

0 mg	6 mg	12 mg	24 mg
ZERO	LOW	MEDIUM	HIGH

I components cancerígens
FORMALDEHIDS, ACETALDEHIDS, ACROLEINA, NITROSAMINES I METALLS PESANTS

I POT DURAR COM...
12 cigarrets

1 cigarret	1 cartutx
1-2 mg de nicotina	0,15 mg de nicotina

15 pipades

LES DADES I LES TIPOLOGIES VARIEU D'UNES MARQUES A ALTRES I DELS HÀBITS DELS USUARIS

JORDI CATALA

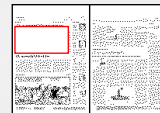
100 mil·ligrams-, vapor d'aigua i un llarg llistat de components definits per l'ASPC com a cancerígens: formaldehids, acetaldehids, acroleïnes, nitrosamines i metalls pesants, a més de propilenglicol -un alcohol utilitzat com a additiu en aliments i fàrmacs- i additius amb sabors que recorden el de la xocolata, la menta, la regalèsia o la maduixa.

No hi ha investigacions exhaustives, elaborades amb grans quantitats de població, sobre l'efecte del consum quotidià de l'e-cigarret -l'Institut Català d'Oncologia (ICO) hi està treballant-, però sí anàlisis preliminars que adverteixen de l'efecte del dispositiu. «Provoxa en els pulmons de l'usuari uns efectes a curt termini similars als observats en els fumadors de tabac, és a dir, pèrdua de capacitat pulmonar -va indicar Carme Cabezas, de l'ASPC-. No sabem com afectarà a mitjà i llarg termini».

ELS EFECTES DE LA PROHIBICIÓ // No esperen que la prevista limitació legal del consum del cigarret electrònic revifí les apocalíptiques advertències que van precedir l'aprovació de la llei espanyola antitabac, del 2010 en la seva última i definitiva versió. Els que van anunciar l'imminent final del negoci de la restauració catalana i espanyola, i el tancament massiu de bars i cafeteries, provocats per la prohibició de fumar en aquests establiments, s'equivocaven. Els seus temors van començar a esvaïr-se el matí de l'1 de gener del 2011, quan va entrar en vigor la llei, un parell d'anys després que ja s'hagués eliminat el fum dels llocs de treball, els comerços i els espais tancats. «No ha passat res de tot allò, i tampoc passarà amb la prohibició de l'e-cigarret», va avançar Mateu.

De moment, la Generalitat pretén prohibir, abans que s'acabi aquest 2013, que el cigarret electrònic es consumeixi a tots els edificis que són de la seva competència: hospitals, centres d'atenció primària (CAP), escoles, biblioteques, museus, centres d'art o qualsevol altre espai públic, a més dels propis de l'Administració. Esperen que els ajuntaments catalans s'adhereixin a aquesta decisió i estenguin la prohibició als seus àmbits. També quedarà prohibida la venda del vaporitzador als menors de 18 anys, i es difondran les advertències sanitàries que fins ara no existien.

Els establiments que només venen e-cigarrets hauran d'abandonar els seus «infundats» missatges sobre l'eficàcia del dispositiu per abandonar el consum de tabac, van advertir des de l'ASPC, però podran mantenir el seu negoci. ■

¿Els 'e-cigarrets' són com el tabac?

La proliferació de botigues dedicades a la venda de cigarrets electrònics crida l'atenció, entre altres coses, perquè es tracta de l'únic comerç que aixeca persiana en un panorama de tancaments desolador i perquè és una activitat nova. De fet, segons les estadístiques, només el 5% de la població europea ha fumada alguna vegada aquesta espècie de minipipes d'aigua, i a penes l'1% n'és consumidora habitual. Probablement, els estudis estan desfasats, perquè en els últims mesos la presència de *fumadors electrònics* als carrers s'ha fet molt ostensible, i a Barcelona, per exemple, han obert més de 300 establiments especialitzats en aquests productes. És un fenomen que comença a implantar-se i al qual encara no s'ha donat una regulació legal. La Unió Europea treballa en una directiva que no entrarà en vigor de manera immediata.

En aquest marc, i sense disposar tampoc

d'estudis científics que detallin amb rigor quins són els riscos del consum del vapor emanat d'aquests artefactes –contenen substàncies cancerígenes i redueixen la capacitat pulmonar, segons les anàlisis encarregades a Catalunya–, la Generalitat ha fet un pas endavant. El 2014 hi haurà una legislació catalana específica, pionera a Espanya, per regular-ne el consum, que equipararà els seus efectes als del tabac. L'Agència de Salut Pública de Catalunya ha volgut avançar-se a Brussel·les i a Madrid en aques-

Moltes activitats i negocis s'avancen a la llei, però no per això han de ser necessàriament qüestionats

ta matèria, i ha fet bé. Però tot s'ha de fer amb mesura. Si el perjudici d'aquests cigarrets –que en principi estan destinats a ajudar aquells que pretenen deixar el tabac– fos superior al benefici que poden causar, estariem davant d'una espècie d'engany que s'alimentaria precisament de la falta de normatives concretes. Ara bé, actuar amb aquesta orientació punitiva sense tenir la certesa que efectivament és així seria excessiu. Que l'OMS hagi desaconsellat el seu consum no vol dir que el producte sigui equiparable al tabac.

La ciència, la tecnologia, fins i tot les finances, s'avancen a les lleis. I en aquest cas, com en tots, s'han d'establir normes, però han de ser justes i en absolut precipitades. L'Estat, que es queda amb el 80% de l'import de cada paquet dels cigarrets clàssics, no pot actuar com un talibà contra una nova activitat únicament perquè al darrere hi ha una voluntat de negoci.